

DECIZIE

04 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând recursurile declarate de Viorica Slacfenco, prin intermediul avocatului stagiar Veaceslav Popa, și de Oleg Puiu, prin intermediul avocatului Veaceslav Munteanu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de BC „Moldova-Agroindbank” SA împotriva Vioricăi Slacfenco și Oleg Puiu cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 03 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit apelul declarat de Viorica Slacfenco și Oleg Puiu ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelanții nu au solicitat repunerea în termen,

c o n s t a t ă :

La 21 noiembrie 2018, BC „Moldova-Agroindbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva Vioricăi Slacfenco și Oleg Puiu cu privire la încasarea datoriei.

Prin hotărârea din 17 aprilie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, acțiunea înaintată de BC „Moldova-Agroindbank” SA a fost admisă integral. S-a încasat în mod solidar de la Viorica Slacfenco și Oleg Puiu în beneficiul BC „Moldova-Agroindbank” SA datoria contractuală în mărime de 50379,36 lei, cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 1511,38 lei și cheltuielile de citare publică în mărime de 180 lei, iar în total suma de 52070,74 lei.

La 21 mai 2019 (conform plicului anexat), Viorica Slacfenco și Oleg Puiu au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 17 aprilie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, solicitând admiterea cererii de apel și casarea hotărârii primei instanțe ca fiind neîntemeiată și ilegală.

Prin încheierea din 03 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de Viorica Slacfenco și Oleg Puiu ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelanții nu au solicitat repunerea în termen.

La 18 octombrie 2019, Viorica Slacfenco, prin intermediul avocatului stagiar Veaceslav Popa, a declarat recurs împotriva încheierii din 03 octombrie 2019 a

Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și restituirea spre rejudecare în instanța de apel a problemei soluționată prin încheierea casată.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu încheierea Curții de Apel Chișinău, care urmează a fi casată, invocând faptul că aceasta a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural, or, nu a fost asigurată citarea legală a participanților la proces. Totodată, prin restituirea cererii de apel i-a fost încălcat Vioricăi Slacfenco dreptul la un proces echitabil, deoarece aceasta nu a avut posibilitatea de a lua cunoștință de hotărârea motivată a primei instanțe și de a formula o cerere de completare a apelului. Cu referire la termenul de declarare a apelului, recurenta a menționat că nu a fost prezentă în ședința de judecată în care a fost pronunțat dispozitivul hotărârii, acesta fiindu-i expedit prin poștă, iar cererea de apel a depus-o în termen de 30 de zile din momentul recepționării copiei dispozitivului.

La 19 noiembrie 2019, Oleg Puiu, prin intermediul avocatului Veaceslav Munteanu, a declarat recurs împotriva încheierii din 03 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen a recursului, admiterea acestuia, casarea încheierii contestate și restituirea spre rejudecare în instanța de apel a problemei soluționată prin încheierea casată.

În motivarea recursului a indicat încălcarea de către instanța de apel a normelor de procedură prin necitarea lui Oleg Puiu în ședința în care a fost pronunțată încheierea contestată, astfel fiindu-i îngădită posibilitatea de a se expune asupra termenului de declarare a apelului.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Viorica Slacfenco, prin intermediul avocatului stagiar Veaceslav Popa, și de Oleg Puiu, prin intermediul avocatului Veaceslav Munteanu, urmează a fi respinse din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile *de la comunicarea încheierii*.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea privind restituirea cererii de apel a fost pronunțată de Curtea de Apel Chișinău la 03 octombrie 2019, fiind expedită participanților la proces pentru cunoștință la 04 octombrie 2019 (f.d. 122). Dat fiind faptul că la materialele cauzei lipsesc înscrisuri care să demonstreze momentul recepționării încheierii de către recurenți, iar cererile de recurs au fost înregistrate la 18 octombrie 2019 și, respectiv, 19 octombrie 2019, Colegiul consideră că cererile de recurs au fost depuse în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă

din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că prin încheierea din 03 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de Viorica Slacfenco și Oleg Puiu ca fiind depus în afara termenului legal, iar apelanții nu au solicitat repunerea în termen.

Cu referire la argumentul recurenților privind necitarea lor în ședința instanței de apel din 03 octombrie 2019, în care a fost examinată chestiunea cu privire la punerea pe rol a cererii de apel, Colegiul reține prevederile art. art. 365¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, în decurs de 10 zile de la repartizarea cererii de apel, completul de judecată care a primit cererea de apel spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege, *fără înștiințarea participanților la proces*. Dacă cererea de apel nu întrunește exigențele prevăzute de lege, completul de judecată aplică prevederile art. 368 și 369. În caz contrar, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, completul de judecată acceptă cererea de apel spre examinare și dispune intentarea procedurii de apel.

Astfel, instanța de apel a fost în drept să examineze această chestiune în lipsa participanților la proces în baza înscrisurilor anexate la materialele cauzei, însă totuși, a dispus citarea participanților la proces pentru a le oferi posibilitatea de a se expune asupra acestei chestiuni. În așa mod, Colegiul conchide că citarea participanților la proces la această etapă, nu este o obligație a instanței de apel, ci o prerogativă.

Suplimentar, în conformitate cu prevederile art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Este de menționat faptul că apelanții-recurenți Viorica Slacfenco și Oleg Puiu nu au solicitat instanței de apel repunerea în termenul de declarare a apelului, considerând că și-au exercitat dreptul de a contesta hotărârea primei instanțe în termenul prevăzut de lege.

Astfel, argumentul, potrivit căruia recurenții au calculat termenul de declarare a apelului din momentul în care au luat cunoștință de dispozitivul hotărârii primei instanțe, este unul lipsit de suport juridic, or, potrivit prevederilor art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile *de la data pronunțării dispozitivului hotărârii*, dacă legea nu prevede altfel.

Mai mult, dispozițiile art. 362 alin. (3) din Codul de procedură civilă constituie o garanție a dreptului de apărare, legiuitorul urmărind că persoanele, care din motive întemeiate au omis termenul de apel, pot fi repuse de către instanța de apel, în baza cererii. Totodată, repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Reieșind din înscrisurile anexate la materialele cauzei, recurenții nu au fost prezenți în ședința de judecată în care a fost pronunțat dispozitivul hotărârii, dar copia acestuia le-a fost expediată la 17 aprilie 2019 (f.d. 73,75). Totuși la materialele cauzei nu există înscrisuri care să certifice momentul recepționării dispozitivului hotărârii de către părți. Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 03 octombrie 2019 al Curții de Apel Chișinău, avocatul stagiar Veaceslav Popa a recunoscut că clienta sa a recepționat prin poștă dispozitivul hotărârii la 23 aprilie 2019. Însă, recurenții interpretează în mod eronat aplicarea termenului de contestare a hotărârii, or, acesta urmează a fi calculat din data pronunțării hotărârii, și nu din ziua în care participanții la proces au luat cunoștință de conținutul acesteia. În așa mod, ultima zi în care apelanții au fost în drept să depună cererea de apel a fost ziua de 17 mai 2019, apelul nemotivat fiind expediat prin poștă la 21 mai 2019 (f.d. 79).

Este de menționat că, legislația procedurală de rând cu stabilirea anumitor drepturi procedurale participanților la proces, instituie și obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile lor procedurale, în scopul contracarării oricărui abuzuri de drepturi, la caz, crearea unei concluzii false de prelungire a termenului de depunere a apelului. Respectiv, reînnoirea acestui termen pe motive, care nu au putere de convingere, poate fi contrară principiului securității raporturilor juridice.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Din această perspectivă, instanța de recurs concluzionează că, recursurile declarate de Viorica Slacenco, prin intermediul avocatului stagiar Veaceslav Popa, și de Oleg Puiu, prin intermediul avocatului Veaceslav Munteanu, împotriva încheierii din 03 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, sunt neîntemeiate, iar actul de discreție al instanței de apel urmează a fi menținut de către instanța de recurs.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se resping recursurile declarate de Viorica Slacfenco, prin intermediul avocatului stagiar Veaceslav Popa, și de Oleg Puiu, prin intermediul avocatului Veaceslav Munteanu.

Se menține încheierea din 03 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de BC „Moldova-Agroindbank” SA împotriva Vioricăi Slacfenco și Oleg Puiu cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu,

Dumitru Mardari,

Svetlana Filincova